

År 1804 den 30 April instälte sig undertecknad Krono Befallnings man, jemte nämndemannen Jan Swensson i Frölunda och Swen Blom i Styrösö, å Handlanden Herr Adam Gavins Sillsalteri och Trankokeri werk å Käsö, för att, till följd af Konungens Höga Befallningshafvande ordres den 26 af innevarande månad förrätta sådan besigtning å dervarande Boningshus, åbyggnader och Lägenheter, hwarigenom deras närvarande beskaffenhet noga beskrifven warder; hvilken förrättning uti Herr Adam Gavins närvaro, företogs i följande ordning: nemligen

Öen Käsö kallad togs först i ögonsigte; hvars areale innehåll, utom Lantmätares åtgärd ej kan bestämmas; men de mellan bergskullarne varande små ängstegar, som i sednare tider blifvit genom gjödning med sillgrums, ansenligen uphjelpste, uppskattas att gifva årlig avkastning circa 20 stackar Hö om 12 £u wigt hvarje.

Åbyggnaderne besigtigades sedermera och deraf:

N° 1 En Mann Byggning af godt Furu och Grantimmer, brädklädd och målad med hvit oljofärg på östra sidan och norra gafveln samt rödfärga på den öfriga delen, täckt med fogstrukit och väl försedd TegelTak, är 21 alnar Lång 16 alnar bred och 8 alnar hög. Har 2 våningar och wind.

Undra våningen innehåller 4 rum och kök af följande beskaffenhet, nemligen:

1^{eno} Sydvästra rummet, har en fensterluft som bör förses med ny mittelpost i karmen, en dörr hwilken såsom gammal och bristfällig samt utan lås, måste i dessa delar förbättras, en spisel som tarvar rappning och golf som tarvar 1½ Tolft nya golfplankor. I detta rum är ett wäggsatt skåp med hyllor i försvarligt stånd.

2° I sydost från förstugan, ett med glesa Bräder afskiftadt rum med enkel fensterpost och en simpel dörr i försvarligt skick.

3° I nordost från förstugan ett rum med spisel, 1 dörr och en fensterluft. Golfvet der bör förses med en tolft nytt Telde, spiseln rappas och en ny mittelpost i fensterkarmen samt en ny fensterruta insätts, äfvensom dörren bör förses med lås.

4° I wäster mellan n° 1 och köket en liten kammare med enkel fensterluft, försvarlig, Tegelkakelugn utan dörrar, bör dermed förses och rappas, en dörr till rummet försvarlig; men låsen gammal.

5° Kök. Har en dubbel och en liten enkel fensterlufte försvarlige.

Köksspiseln och Bakugnen i godt skick, men dörr för Bakugnen felar, 1½ Tolft nytt telde fordras till golfvet och köksmuren bör rappas samt köksdörren såsom gammal och utan Lås, behörigen repareras.

6° Förstugan afskiftad i 2 delar i Golfvet i den inre bör omläggas och till dörren anskaffas ny Lås.

7° Trappuppgången till öfra våningen i godt stånd.

Öfra våningen har 4 rum, kök, förstuga och 3 skafferier, till beskaffenhet som nedan förmåles:

1 ^{mo} I sydost. En sal med pottkakelugn hvartill äro jerndörrar och spjäll, 3 dubbla fensterlufte och golf af Bräder, alt i godt stånd, Taket linfärgat men af dropp nedfläckt, Bröst och fot panel af Bräder, målade med oljefärg, Tapeter af måladt papper, 1 dörr till förstugan och en dito till sängkammaren med låsar och gångjern i försvarligt skick. Bredevid salen är ett skafferi med en dörr, ett litet fenster, pappers Tapeter och Brädhylor på wäggarna.

2° I sydväst ett rum med swart kakelugn, 2 dubbla fensterlufte, 1 dörr med Lås och gångjern, Bröst och fotpanel af bräder, Tapeter af målad duk, Golf och tak af Bräder, alt i försvarligt skick.

3° I mellan no 2 och köket, ett litet rum, lika med no 4 i undra våningen, uti godt skick

4° Köket lika med det undra, men har 2 dubbla fensterluffer och i alla delar bättre samt således i försvarligt stånd.

5° I nordost en sängkammare, har en präktig kakelugn, 2 dubbla fensterluffer, en dörr med Lås och gångjern, fotpanel af Bräder, Tapeter af målad duk med pappers Liljor, Golf och Tak af Bräder, ett wäggsatt skåp med tillhörande 2ne hyllor och dörr med Lås och gångjern, alt i godt stånd.

6° I föstugan som är afskiftad och med en dörr försedd, äro 2ne wäggsatta skåp, det ena brunmåladt, det andra omåladt.

No 2 Norr ifrån mannbyggnaden, **En Mindre Byggning** af Fur och grantimmer, 14 alnar lång 8 alnar bred och 4½ alnar hög, brädklädd men omålad, täckt med tegel, är 4 år gammal har 2 rum med en spisel, 1 fensterluft, en dörr med Lås och gångjern i hvardera samt golf och Tak af Bräder och i norra rummet ett wäggsatt skåp, alt försvarligt stånd

No 3 En Salteri byggning i norr från no 2 tillbyggd på södra ändan ett rum af Timmer, hvarå äro 2ne fensterluffer, en spisel och en Tegelkakelugn, Golf och Tak af Bräder, en dörr med lås och gångjern. Sjefva salteri Byggningen är 40 alnar lång, 15 alnar bred och 5 alnar hög, upförd af korswirke och Bräder till väggar samt täckt med Brädtak, har Golf af 2½ Tums plankor samt 2ne simpla dörrar, alt i försvarligt stånd.

No 4 Ett Sill-Salteri, nordost från det nyssnämnda, sammanbyggt med saltbodas på norra ändan, hvilken af Timmer upförd är 12½ alnar lång och lika bred som salteriet, salteri Byggningen af Korswirke och Bräder till väggar och tak, är 66½ alnar lång 15½ alnar bred och 5½ alnar hög, har golf af 2 tums plankor, 5 st glasfenster, 12 Sillluckor, 1 par portar och 4 dörrar med gångjern, alt i försvarligt stånd.

No 5 En Wedbod af Korswirke och Bräder till väggar och Tak, 20 alnar lång, 10 alnar bred och 5 alnar hög i försvarligt stånd.

No 6 En Trankokeri Byggning för 4 kittlar med tillhörande mur och pompwerk, 22 alnar lång, 16 alnar bred och 6 alnar hög af Korswirke och bräder till väggar och Tak, har 6 små fenster, 1 par portar, 2 dörrar och Golf af Bräder, alt i försvarligt stånd.

No 7 Öster om no 2 **En Tunnbindare Byggning**, 4 år gammal, af furu och gran Timmer upbyggd, täckt med Brädtak.

Har en tunnbindare verkstad, hvarest äro 3 dubbla fensterluffer, 1 stor spisel, 1 dörr med Lås och gångjern samt Golf och Tak af Bräder och ett litet Boningsrum med 2 dubbla fensterluffer, en Tegelkakelugn, en dörr med Lås och gångjern samt Golf och tak af Bräder, alt i godt stånd; varande på norra ändan tillbyggd en Bod af Korswirke och Bräder.

No 8 En Bjelklagd Källare öfverbyggd med korswirke och täckt med Bräder, är 10½ alnar lång 7 alnar bred och 3½ alnar hög, har golf och tak af Bräder samt dörr med Lås och gångjern i försvarligt skick, men murarne af Gråsten tarvar junning och rapping invändigt.

No 9 Fä-Hus och Lada, 18 alnar lång, 9 alnar bred och 3½ alnar hög, deraf hälften Timmerväggar och undra hälften korswirke med Bräder till väggar, täckt med Brädtak, har 2 dörrar och inredning i Fähuset med Bås för 4 kor, i försvarligt stånd.

No 10 Planer och Bryggor samt deraf:

1ne På västra sidan intill salteriet no 4 En utrullnings plan af 2 tums plankor på Timmer-Brokhar, innehållande circa 480 quadrat alnar.

2o I norr från denna, En Lotsnings Brygga, 125 alnar lång och 6 alnar bred, äfven af 2 tums plankor på Timmerbäddning och Brokahr.

3o Emellan denna Brygga och Trankoket En Sill Plan, circa 225 quadrat alnar, anlagd lika med den förstnämnde, och

4o Nordost från Trankoket En Plan och Brygga, 378 quadrat alnar på lika sätt anlagd.-

Riksarkivet: Ur Justitiekanslerns skrivelser till Kongl.Maj:t 1838
Avskrift av arrendeavtal 1804 mellan Kronan och Adam Gavin

Vol.116

Sålunda Besigtigadt och nefunnit, betygar, Ut Supra Joh. Grönvall.-

Afskrift

År 1804 den 30 april inställde sig undertecknad Krons Befallningsman, jemte Nämndemännen Jan Svensson i Trölunda och Sven Blom i Åttersö, å Handlanden Hrn Adam Gavins Sällfalteri- och Trankkeri verk å Kånsö, för att, till följe af Koningens Hoga Befallningshafvandes Ordres den 26 af innevarande månad, förrätta sådan besigtning å dervarande Pro-ningshus, åbyggnader och Lågenheter, hvarigenom deras närvarande beskaffenhet nogt beskriwen warder; hwilken förrätt-ning uti Hrn Adam Gavins närvaro, företogs i följande ordning: nemligen

Öen Kånsö kallad, togs först i ögnafigte, hvars areale innehåll, utom Landtmätares åtgård ej kan bestämmas, Men de mellan Bergskullarne varande små ängstegar, som i sednare tider blifvit genom Gjödning med Silgrüms, anseeligen uphöjdes, uppskattas att gifva årlig afkastning cirka 20. stickar Hö om 12. År^{er} wärdt hwarje.

Åbyggnaderna besigtigades sedermera och deraf:
N:o 1. En Mann Byggnad af godt Turu- och Gran-Timmer, brädklädd och målad med hvit oljefärg på Östra sidan och Norra gäveln samt rödfärg på den öfriga delen, täckt med fogstrukt och väl försedd Tegeltak, är 21 alnar Lång 16 alnar bred och 8 alnar Hö. Har 2 våningar och wind.

Undra Våningen innehåller 4 rum och kök af följande beskaffenhet, nemligen:

1mo Sydvästra rummet, har en fensterluft som bör förseas med ny mittelpost i karmen, en dörr hwilken såsom gammal och brist-fälig samt utan Lås, måste i dessa delar förbättras, en Spisel som tarfar rappning och Golv som tarfar 1 1/2 Tölft nya Golvplankor. I detta rum är ett waggfast skåp med hyllor i förvarligt stånd.

2de I Sydost från förstugan, ett med glasa Brädder afskiftadt rum med enkel fensterpost och en simpol dörr i förvarligt stånd.

3de I Nordost från förstugan ett rum med spisel, 1 dörr och en fensterluft. Golvpet der bör förseas med en tölft nytt Felde, spiseln rappas och en ny mittelpost i fensterkarmen samt en ny fensterruta infattas, afvensom dorren bör förseas med Lås.

②

4^e F. västlar mellan N:1 och köket en liten kammare med enkel fönsterlufth, försvarlig, Tegelkakelugn utan dörrar, bör dermed föras och räppas, en dörr till rummet försvarlig, men lifer gammal.

5^e Kök. har en dubbel och en liten enkel fönsterlufth försvarlige. Keks spjeln och Bakugnen i godt skick, men dörr för Bakugnen felar, 1 1/2 Telft nytt Telfe fordras till golvet och Keks muren bör räppas samt Keks dörren såsom gammal och utan Lås, behöfverigen repareras.

6^e Förstugan afskiftad i 2 delar. Golvvet i den inre bör omläggas och till dörren anskaffas ny Lås.

7^e Trappgången till öfra våningen i godt stånd.

Öfra Våningen har 4 rum, Kök, förstuga och 3 skaffrier, till beskaffenheter som nedan förmåles.

1me F sydöst. En Sal med fjort kakelugn hvar till är järndörrar och spjelt, 3 dubbla fönsterlufth och Golv af Bräder, allt i godt stånd, Taket limfärgat men af dropp nedsläckt, Bröst- och fot Panel af Bräder, målade med oljefärg, Tapeter af måladt papper, 1 dörr till förstuga och en dito till Sängkammaren med Låser och Gångjern i försvarligt skick. Brevid Salen är ett skafferi med en dörr, ett litet fönster, pappers Tapeter och Brädhylor på väggarna.

2^e F sydväst ett rum med svart kakelugn, 2 dubbla fönsterlufth, 1 dörr med Lås och gångjern, Bröst- och fot panel af Bräder, Tapeter af målad duk, Golv och Tak af Bräder, allt i försvarligt skick.

3^e F mellan N:2 och köket, ett litet rum, lika med N:4 i undre våningen, uti godt stånd.

4^e Köket lika med det andra, men har 2 dubbla fönsterlufth och i alla delar bättre samt således i försvarligt stånd.

5^e F nordöst en Sängkammare. har en språklig kakelugn, 2 dubbla fönsterlufth, en dörr med Lås och gångjern, fotpanel af Bräder, Tapeter af målad duk med pappers Lifter, Golv och Tak af Bräder, ett väggfäst skåp med tillhörande 2^{ne} hylor och dörr med Lås och Gångjern, allt i godt stånd.

6^e F förstuga som är afskiftad och med en dörr försedd, är 2^{ne} väggfästa skåp, det ena brunmåladt, det andra emalat.

N° 2. Norr ifrån Mannbyggningen, En Mindre Byggning af Fur- och Gran Timmer, 14 alnar lång, 8 alnar bred och 4 $\frac{1}{2}$ alnar hög, bräddkladd men emålad, täckt med Tegel, år 4 år gammal har 2 rum med en Spis, 1 fensterluff, en dörr med Lås och Gångjern i hvardera samt Golv och Tak af Bräder och i norra rummet ett wäggfast skåp, allt i förwarligt stånd.

N° 3. En Salleri Byggning i Norr från N° 2. tillbyggd på Södra ändan ett rum af Timmer, hvarf är 2^{ne} fensterluffter, en spis och en Tegelkakelugn, Golv och Tak af Bräder, en dörr med Lås och Gångjern. Sjelfva Salleri Byggningen är 40 alnar lång, 15 alnar bred och 5 alnar hög, uppförd af Korpswirke och Bräder till wäggar samt täckt med Bräddtak, har Golv af 2 $\frac{1}{2}$ Tums plankor samt 2^{ne} simpla dörrar, allt i förwarligt stånd.

N° 4. Ett Lit-Salleri, Nordöst från det nyssnämnda, sammanbyggadt med Salt Bodar på Norra ändan, hvilken af Timmer uppförd är 12 $\frac{1}{2}$ alnar lång och lika bred som Salleriet, Salleri Byggningen af Korpswirke och Bräder till wäggar och tak, är 66 $\frac{1}{2}$ alnar lång, 15 $\frac{1}{2}$ alnar bred och 5 $\frac{1}{2}$ alnar hög, har golv af 2 Tums plankor, 5 $\frac{1}{2}$ Glasfenster, 12 Lillluckor, 1 par Portar och 4 dörrar med Gångjern, allt i förwarligt stånd.

N° 5. En Wedbod af Korpswirke och Bräder till wäggar och Tak, 20 alnar lång, 10 alnar bred och 5 alnar hög i fwarligt stånd.

N° 6. En Frankokeri Byggning för 4 kuddar med tillhörande mur- och pompwerk, 22 alnar lång, 16 alnar bred och 6 alnar hög af Korpswirke och Bräder till wäggar och Tak, har 6 små fenster, 1 par Portar, 2 dörrar och Golv af Bräder, allt i förwarligt stånd.

N° 7. Ofter om N° 2. En Tunnbindare Byggning, 4 år gammal, af Fur- och Gran Timmer, upbyggd, täckt med Bräddtak. Har en Tunnbindare verkstad, hvarf är 3 dubbla fensterluffter, 1 stor spis, 1 dörr med Lås och Gångjern samt Golv och Tak af Bräder och ett litet Boningsrum med 2 dubbla fensterluffter, en Tegelkakelugn, en dörr med Lås och Gångjern samt Golv och Tak af Bräder, allt i gott stånd; warande på Norra ändan tillbyggd en Bod af Korpswirke och Bräder.

N° 8. En Bjelklagd Källare öfverbyggd med Korpswirke

och täckt med Bräder, är 10 $\frac{1}{2}$ alnar lång, 7 alnar bred och $7\frac{1}{2}$ alnar
hög, har golv och Tak af Bräder samt dörr med Lås och gångjärn
i förwarligt skick, men murarne af Gråsten behöfva punning
och rappning invändigt.

N° 9. Få-Hus och Lada, 18 alnar lång, 9 alnar bred och
 $7\frac{1}{2}$ alnar hög, deraf halften Timmerväggar och undra halften
Korfwirke med Bräder till väggar, täckt med Brädetak, har 2 dörrar
och inredning i Fåhuset med Bås för 4 kor, i förwarligt stand.

N° 10. Planer och Bryggor samt deraf:

1mo På västra sidan intill Säteriet N° 4. En Utrullnings Plan
af 2 tum plankor på Timmer. Bräcker, innehållande circa 480
Quadrat alnar.

2° I norr från denna, En Lopsnings Brygga, 125 alnar lång
och 6 alnar bred, afven af 2 tum plankor på Timmerbaddning och Bro-
kahr.

3° Emellan denna Brygga och Frankoket En Silt-Plan,
circa 225 Quadrat alnar, anlagd lika med den förstnämnde, och

4° Nordeft från Frankoket En Plan och Brygga, 378 Quadrat
alnar, på lika sätt anlagd.

Sälunda Besigtigadt och besunnit, betyggar, ut Supra

Joh. Grönvall.

Timmer

Kapell

O. H. H. H.